

MAŁOPOLSKA WYŻSZA SZKOŁA EKONOMICZNA W TARNOWIE

KARTA PROGRAMOWA

Moduł kształcenia	Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania	
Nazwa modułu kształcenia w języku angielskim	Biomedical basis of development and education	
Kierunek studiów	Pedagogika	
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma kształcenia	studia niestacjonarne	
Poziom przedmiotu (podstawowy/specjalnościowy/ogólnouczeniowy)	podstawowy	kształtujący umiejętności praktyczne TAK/NIE
Status przedmiotu (obowiązkowy/do wyboru)	obowiązkowy	
Poziom modułu kształcenia	I stopień	
Język wykładowy	polski	
Semestr realizacji modułu	I	
Przedmiot realizowany w formie e-learning	TAK Wykład/ćwiczenia *	NIE
Liczba punktów ECTS/e-learning	4/wykład e-learning 2/ćwiczenia stacjonarne 2	
Liczba godzin	Forma modułu: wykład 10	Forma modułu: ćwiczenia 10
Jednostka realizująca moduł	Katedra Pedagogiki	
Koordinator modułu	Iwona Wolańska-Wieczorek	
Cykl kształcenia	Rok akademicki 2021/2022	
Moduły poprzedzające	Brak modułów poprzedzających	

Syntetyczna charakterystyka modułu

Przedmiot przygotowuje do diagnostyki pre i postnatalnej. Pozwala zdobyć wiedzę związaną z podstawowymi normami fizjologicznymi oraz dokonania oceny prawidłowości rozwoju w poszczególnych fazach rozwoju postnatalnego; w tym: Somatotyp człowieka, Rozwój postawy ciała, Metody oceny postawy ciała, Metody oceny rozwoju fizycznego, Ocena stanu odżywienia. Budowa i funkcjonowanie organizmu ludzkiego. Anatomia, histologia i embriologia układu rozrodczego człowieka. Mechanizmy wad genetycznych. Czynniki mutagenne. Zespoły chorobowe.

Cele modułu

- Przekazanie podstawowej wiedzy z zakresu anatomii, histologii i embriologii układu rozrodczego człowieka.
- Poznanie mechanizmów filio i ontogenezy oraz mechanizmów dziedziczenia genetycznego i pozagenetycznego
- Zapoznanie studentów z mechanizmami mutacji genowych, chromosomowych i genomowych oraz charakterystyką chorób warunkowanych genetycznie
- Promowanie zdrowego trybu życia kobiety ciężarnej i wpływu na poszczególne fazy rozwoju fizycznego i psychicznego. Piramida żywienia
- Wyjaśnienie dynamiki zmian w poszczególnych okresach rozwojowych i ich charakterystyka
- Stworzenie podstaw dla umiejętności praktycznej oceny norm rozwojowych jako biologicznego układu odniesienia .

Opis efektów uczenia się modułu		
Symbol efektu dla modułu	Osiągnięte efekty uczenia się	Odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku
Wiedza:		
W_01	Zna charakterystykę okresów rozwojowych człowieka oraz czynniki wpływające na rozwój.	PED_W05
W_02	Zna konsekwencje chorób społecznych (AIDS, narkomania, alkoholizm, niktynizm). Zna zjawisko rytmiczności oraz jej zaburzeń w rozwoju osobniczym człowieka. Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych.	PED_W03
Umiejętności:		
U_01	Potrafi zastosować wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka (norma rozwojowa, wiek rozwojowy, metody oceny rozwoju somatycznego, zaburzenia rozwoju biologicznego) oraz dokonać ich oceny.	PED_U05
U_02	Zna podstawowe prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Zna rolę czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne.	PED_U11
Kompetencje społeczne:		
K_01	Zna właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci.	PED_K08
K_02	Zna czynniki wpływające na rozwój (determinanty genetyczne, właściwości śródmacicznego środowiska organizmu matki i jej metabolizmu, stymulatory rozwoju, modyfikatory naturalne i kulturowe). Dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki. Potrafi we współpracy z podjąć działania naprawcze.	PED_K07

Kryteria oceny efektów uczenia się oraz metody ich weryfikacji

Symbol efektu (1)	na ocenę 2	na ocenę 3	na ocenę 4	na ocenę 5	na ocenę 6	Metody weryfikacji efektów (2)
W_01	Nie zna charakterystyki okresów rozwojowych człowieka oraz czynników wpływających na rozwój.	Zna albo charakterystykę okresów rozwojowych człowieka lub czynniki wpływające na rozwój.	Zna połowicznie charakterystykę okresów rozwojowych człowieka oraz czynniki wpływające na rozwój.	Zna charakterystykę okresów rozwojowych człowieka oraz czynniki wpływające na rozwój.	Zna wybitnie charakterystykę okresów rozwojowych człowieka oraz czynniki wpływające na rozwój w poszczególnych okresach	EP, PR
W_02	Nie zna konsekwencji chorób społecznych	Zna konsekwencje chorób społecznych	Zna konsekwencje chorób. Zna zjawisko rytmiczności oraz jej zaburzeń w rozwoju osobniczym człowieka. Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych.	Zna konsekwencje chorób społecznych (AIDS, narkomania, alkoholizm, nikotynizm). Zna zjawisko rytmiczności oraz jej zaburzeń w rozwoju osobniczym człowieka. Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych.	Zna konsekwencje chorób społecznych (AIDS, narkomania, alkoholizm, nikotynizm i innych). Zna zjawisko rytmiczności oraz jej zaburzeń w rozwoju osobniczym człowieka. Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych.	EP, PR
U_01	Nie zna metody oceny rozwoju biologicznego dziecka.	Zna metody oceny rozwoju biologicznego dziecka.	Potrąfi zastosować wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka oraz dokonać ich oceny.	Potrąfi zastosować wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka (norma rozwojowa, wiek rozwojowy, metody oceny rozwoju somatycznego, zaburzenia rozwoju biologicznego) oraz dokonać ich oceny.	Potrąfi zastosować wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka (norma rozwojowa, wiek rozwojowy, metody oceny rozwoju somatycznego, zaburzenia rozwoju biologicznego) oraz dokonać ich oceny i dalszego postępowania korekcyjno-kompensacyjnego	EP, T
U_02	Nie zna najczęstszych anomalii genetycznych.	Zna rolę czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne.	Zna podstawowe prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Zna rolę czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne.	Zna podstawowe prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Zna rolę czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne.	Wybitnie zna prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Zna rolę czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne.	EP, T
K_01	Nie zna właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci.	Zna najczęstsze zaburzenia czynnościowe układu nerwowego dzieci.	Pobieżnie zna właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci.	Zna właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci.	Wybitnie zna właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci.	EP, PR

K_02	Nie zna czynników wpływających na rozwój	Zna czynniki wpływające na rozwój	Zna czynniki wpływające na rozwój oraz dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki.	Zna czynniki wpływające na rozwój (determinanty genetyczne, właściwości śródmacicznego środowiska organizmu matki i jej metabolizmu, stymulatory rozwoju, modyfikatory naturalne i kulturowe). Dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki.	Zna czynniki wpływające na rozwój (determinanty genetyczne, właściwości śródmacicznego środowiska organizmu matki i jej metabolizmu, stymulatory rozwoju, modyfikatory naturalne i kulturowe). Dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki. Potrafi we współpracy z podjąc działania naprawcze.	EP, PR

- (1) wpisać symbol efektu uczenia się
(2) wpisać np.: EU – egzamin ustny; EP – egzamin pisemny; T – test; P – prezentacja; PR – projekt; ES – esej; RE – referat, itp.

Treści kształcenia modułu	
Forma modułu: wykład	Forma modułu: ćwiczenia
Wprowadzenie do przedmiotu. Biologiczne warunki rozwoju. Rozwój osobniczy człowieka. Składowe rozwoju i aspekty rozwoju. Biologiczne i kulturowe uwarunkowania rozwoju biologicznego człowieka. Czynniki endogenne i egzogenne w rozwoju człowieka. Znaczenia nauki o rozwoju osobniczym w praktyce pedagogicznej. Podstawowe odrębności anatomiczno-funkcjonalne organizmu dziecka. Tworzenie się i budowa komórek rozrodczych. Etapy gametogenezy. Czynniki wpływające na rozwój (determinanty genetyczne, właściwości śródmacicznego środowiska organizmu matki i jej metabolizmu, stymulatory rozwoju, modyfikatory naturalne i kulturowe). Dymorfizm cech związanych z płcią w reagowaniu na te czynniki. Rytmiczność oraz jej zaburzenia w rozwoju osobniczym człowieka. Akceleracja rozwoju biologicznego oraz retardacja procesów rozwojowych. Budowa i funkcje układu kostno-stawowo-mięśniowego. Kształtowanie się percepcji i postawy ciała w ontogenezie. Najczęstsze opóźnienia rozwojowe. Odrębności anatomiczno-czynnościowe układu oddechowego i krążenia oraz przewodu pokarmowego u dzieci i dorosłych. Właściwości układu nerwowego oraz jego najczęstsze zaburzenia czynnościowe u dzieci.	Podstawowe prawa genetyczne dotyczące sposobu determinowania cech organizmu ludzkiego. Rola czynnika genetycznego w procesie rozwoju biologicznego - prawidłowy kariotyp człowieka oraz najczęstsze anomalie genetyczne. Wybrane zagadnienia z endokrynologii człowieka (układ sprzężeń zwrotnych między układem podwzgórzowo-przysadkowym a gruczołami wydzielania wewnętrznego, rodzaje hormonów, rola hormonów organotropowych i gonadotropowych w procesie rozwoju, anomalie rozwojowe). Ogólne zasady budowy i funkcji tkanki nerwowej. Przewodzenie impulsów, łuk odruchowy, centralny i obwodowy układ nerwowy. Charakterystyka okresów rozwojowych człowieka (okres wewnątrzmaciczny, noworodkowy, niemowlęcy, wczesnego dzieciństwa, przedszkolny, wczesnoszkolny, dojrzewania). Wybrane metody oceny rozwoju biologicznego dziecka (norma rozwojowa, wiek rozwojowy, metody oceny rozwoju somatycznego, zaburzenia rozwoju biologicznego). Wybrane zagadnienia dotyczące żywienia dzieci i młodzieży w poszczególnych okresach rozwojowych. Konsekwencje chorób społecznych (AIDS, narkomania, alkoholizm, nikotynizm).

Literatura podstawowa	Jaczewski A.: Biologiczne i medyczne podstawy rozwoju i wychowania. Podręcznik dla studentów uczelni pedagogicznych, Warszawa 2005. Jopkiewicz A., Suliga E., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania, Radom 2008. Woynarowska B. (red.): Biomedyczne podstawy kształcenia i wychowania, Warszawa, 2010
Literatura uzupełniająca	Żurek G., Anatomia na żywym człowieku: wstęp do terapii manualnej, Wrocław 2007. Świdarska M., Budzyńska-Jewtuch I., Biomedyczne podstawy rozwoju i wychowania. Łódź 2011.

Metody dydaktyczne

Metody podające: wykład, opis, dyskusja, objaśnienie.

Metody problemowe: klasyczna metoda problemowa, metody aktywizujące, burza mózgów

Metody praktyczne: metoda projektów

Metody eksponujące: film, prezentacja multimedialna

Nakład czasu pracy studenta w przeliczeniu na godziny i punkty ECTS

Elementy składające się na pracę studenta	Ilość godzin	Ilość punktów ECTS
Udział w wykładach / e-learning	10	
Udział w ćwiczeniach	10	
Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	20	
Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	20	
Przygotowanie się do egzaminu	10	
Przygotowanie się do zaliczenia	10	
Przygotowanie eseju		
Przygotowanie prezentacji		
Przygotowanie referatu		
Przygotowanie projektu	20	
Inne (wymienić jakie)		
Suma	100	